

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS SAUGUMO DEPARTAMENTAS

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai

2019-09-26 Nr. 18-8479

Į 2019-09-12 Nr. 1D-4538

DĖL VADOVYBĖS APSAUGOS ĮSTATYMO IX-1183 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas (toliau – VSD) susipažinęs su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – VRM) suinteresuotoms institucijoms pateiktais derinti Vadovybės apsaugos įstatymo IX-1183 pakeitimo įstatymo projektu ir susijusiais įstatymų projektais, teikia šias pastabas ir siūlymus Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 30 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui (toliau – Įstatymo projektas).

Įstatymo projektas nebuvo teiktas derinti VSD, nors Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo (toliau – Įstatymas) reguliuojami teisiniai santykiai tiesiogiai susiję su VSD veiklos sritimi. Be to, vadovaujantis Įstatymo 12 straipsnio 3 dalies 5 punktu, Įstatymo projektas privalo būti teikiamas Lietuvos Respublikos paslapčių apsaugos koordinavimo komisijai išvadai gauti.

Įstatymo projektu siūloma Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos tarnybai (toliau – VAT) suteikti įgaliojimus vykdyti VAT administracinio pastato bei saugomų objektų patalpų ir teritorijų įvertinimą bei pripažinti šias patalpas tinkamomis saugoti įslaptintą informaciją ar su ja dirbti. Taip pat, Įstatymo projektu siūloma VAT paskirti viena iš įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančių institucijų. VSD šiems siūlymams nepritaria.

Įstatymo projektu siūlomos įteisinti VAT funkcijos yra išskirtinai susijusios su įslaptintos informacijos apsauga ir neatitinka šiuo metu Vadovybės apsaugos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – VAD), o priėmus atitinkamų teisės aktų pakeitimus ir VAT uždavinio, t.y. užtikrinti svarbiausių Lietuvos Respublikos valstybės valdžios institucijų bei Lietuvos ir užsienio valstybių vadovų saugumą. Pažymėtina, kad Įstatyme numatytos 5 įslaptintos informacijos apsaugos sritys: personalo patikimumo, įslaptintos informacijos administravimo, įslaptintos informacijos fizinės apsaugos, įslaptintų sandorių saugumo, įslaptintos informacijos ryšių ir informacinių sistemų apsaugos. Įstatymo projekto aiškinamajame rašte nėra nurodyti argumentai, kodėl pasirinktos dvi įslaptintos informacijos apsaugos sritys, kuriose veiktų VAT.

Funkcijų, susijusių su patalpų įvertinimu ir jų pripažinimu tinkamomis saugoti įslaptintą informaciją ar su ja dirbti, suteikimas VAT būtų neracionalus, kadangi jis būtų vykdomas tik išimtinai keliuose valstybės institucijose: Lietuvos Respublikos Prezidentūroje, Lietuvos Respublikos Seime, Lietuvos Respublikos Vyriausybėje bei Lietuvos diplomatinėse atstovybėse užsienyje. Atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija kartu su visomis diplomatinėmis atstovybėmis užsienyje sudaro vieną paslapčių subjektą. Pritarus Įstatymo projekto nuostatoms susidarytų situacija, kuomet vieno paslapčių subjekto patalpas dėl galimybės jose dirbti su įslaptinta informacija vertintų dvi institucijos. VSD nuomone, siekiant racionaliai paskirstyti valstybės institucijų resursus ir nedubliuoti procedūrų, kurias vykdo VAD užtikrindamas svarbiausių valstybės institucijų fizinę apsaugą ir VSD užtikrindamas įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimų įgyvendinimą paslapčių subjektuose, tarp VSD ir VAD sudaryti tarpžinybinį susitarimą dėl VAD atliekamų patikrinimų dėl apsaugos nuo neteisėtos informacijos fiksavimo ir perdavimo VAD saugomose patalpose pripažinimo pakankamais patikrintoms patalpoms išduoti pažymėjimus, numatytus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018

m. rugpjūčio 13 d. nutarimu Nr. 820 patvirtintame Įslaptintos informacijos fizinės apsaugos reikalavimų ir jų įgyvendinimo tvarkos apraše.

Įstatymo projekto aiškinamajame rašte nepateikti argumentai dėl siūlymo VAT suteikti įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančios institucijos funkcijas. VSD mano, kad VAD sudaromų įslaptintų sandorių skaičius nėra toks didelis, kad būtų tikslinga jam suteikti įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančios institucijos statusą. Pažymėtina, kad VSD neturi duomenų, ar ir VRM, kaip savarankiška įslaptintų sandorių saugumą užtikrinanti institucija, nuo 2016 m. yra atlikusi nors vieno tiekėjo, dalyvavusio vidaus reikalų sistemos įslaptintame sandoryje, patikrinimą dėl tiekėjo patikimumo pažymėjimo išdavimo. Šiuo metu Įstatymo 33 straipsnio 8 dalis VAD suteikia teisę prižiūrėti kaip tiekėjai užtikrina su VAD sudaromų ir sudarytų įslaptintų sandorių metu perduotos ar sukurtos įslaptintos informacijos apsaugą. VSD laikosi pozicijos, jog esant didesniai asmenų (tiek fizinių, tiek juridinių) tikrinimą atliekančių institucijų skaičiui, didėja rizika, kad tos pačios aplinkybės apie asmenis vertinamos skirtingai priimant sprendimus dėl leidimų dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ar tiekėjų patikimumo pažymėjimų išdavimo. Pritarus Įstatymo projekto nuostatoms, formuotųsi skirtinga praktika įslaptintų sandorių saugumo srityje.

Direktorius

Darius Jauniškis